

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2320

Vragen van het lid **Piri** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de mensenrechtensituatie in Libië* (ingezonden 28 april 2025).

Antwoord van Minister **Veldkamp** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 27 mei 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat de Libische Internal Security Agency (ISA) tien internationale humanitaire ngo's heeft opgedragen te stoppen met hun werk?¹

Antwoord 1

Dit bericht heeft mij bereikt.

Vraag 2

Bent u bekend met de aantijgingen van de ISA dat deze ngo's bijdragen aan de omvolking van Libië? Zo ja, wat vindt u van deze aantijging?

Antwoord 2

Ik ben bekend met de publicatie van de persverklaring van de ISA, waarin zij onder meer stellen dat ngo's omvolking tot doel hebben. Deze opvatting deel ik niet. Daarnaast draagt deze aantijging bij tot het inperken van de humanitaire ruimte en verergert deze de moeilijkheden waarin de internationale humanitaire ngo's zich reeds bevinden. Het hoofd van ISA is sinds de publicatie van dit bericht gearresteerd.

In onze communicatie richting Libiërs blijf ik het belang van bescherming van migranten benadrukken, alsmede de belangrijke rol die ngo's spelen in het migratiemanagement in Libië. Voortzetting van het werk van deze ngo's is daarmee ook in het directe Libische belang.

¹ European Council on Refugees and Exiles, 17 april 2025, «EU EXTERNAL PARTNERS: EU deepens police co-operation with Egypt – Libyan authorities escalate crackdown on humanitarian organisations – NGO accuses Moroccan authorities of «forced disappearances» – EU announces financial support for Palestinian Authority – Tunisian government intensifies repression of opponents and people on the move» (<https://ecre.org/eu-external-partners-eu-deepens-police-co-operation-with-egypt---libyan-authorities-escalate-crackdown-on-humanitarian-organisations---ngo-accuses-moroccan-authorities-of-for/>)

Vraag 3

Wat vindt u ervan dat de Libische autoriteiten, met wie de Europese Unie (EU) nauw samenwerkt op het gebied van migratiebeheer, belangrijke internationale mensenrechtenorganisaties criminaliseren?

Antwoord 3

Internationale mensenrechtenorganisaties doen belangrijk werk in Libië. Zij leveren essentiële diensten aan migranten en vluchtelingen in Libië, mede gefinancierd door Nederland en de Europese Unie. Het is dan ook zeer zorgelijk dat de Libische autoriteiten hun werk en inzet criminaliseren. Ik verwerp deze typering door de Libische autoriteiten. Deze organisaties hebben de volledige steun van Nederland om hun werk voort te zetten.

Vraag 4

Welke stappen bent u bereid in bilateraal en in EU-verband te nemen om de Libische autoriteiten dit besluit te laten terugdraaien?

Antwoord 4

Nederland is in contact met ngo's die door de maatregelen getroffen zijn. De ambassade in Tripoli brengt de situatie op in alle mogelijke gesprekken met de Libische autoriteiten.

Daarnaast heeft Nederland een brief medeondertekend die op initiatief van de VN-missie in Libië UNSMIL is gericht aan de Libische autoriteiten. In deze brief worden ernstige zorgen geuit over de situatie van de ngo's en de migranten die zij helpen.

De Nederlandse ambassade in Tripoli heeft over dit onderwerp gesprekken gevoerd met de relevante Libische autoriteiten, waaronder de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Binnenlandse Zaken. In deze ontmoetingen zijn bovengenoemde zorgen overgebracht.

Vraag 5

Welke steun verleent Nederland op dit moment aan het werk van internationale mensenrechtenorganisaties in Libië?

Antwoord 5

Nederland financiert momenteel enkele mensenrechtenorganisaties vanuit het Mensenrechtenfonds en het Shiraka programma. Dit zijn zowel Libische als niet-Libische organisaties. Deze steun is onderdeel van de brede mensenrechtenagenda die Nederland wereldwijd heeft.

Daarnaast is Nederland, samen met Zwitserland en UNSMIL, covoorzitter van de internationale werkgroep mensenrechten en internationaal humanitair recht. Deze werkgroep is onderdeel van het in het 2019 opgerichte Berlijn-proces. Vanuit deze rol kaart Nederland mensenrechtenschendingen aan en verleent steun waar dat kan aan mensenrechtenverdedigers en -organisaties. Dit is via openbare verklaringen en via diplomatie achter de schermen.

Vraag 6

Bent u bereid om aanvullende steun te verlenen aan deze organisaties, zoals diplomatieke steun, relocatie van personeel of financiering van juridische bijstand? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

In overleg met de getroffen ngo's is het verzoek om druk te blijven houden op de Libische autoriteiten. Dit zal Nederland niet nalaten. Waar mogelijk stelt Nederland zich beschikbaar op voor hulpverzoeken en bescherming.

Vraag 7

Bent u ook bekend met het bericht dat Rusland haar inzet op mensensmokkel in Libië heeft vergroot?²

² DW, 22 april 2025, «Russia's role in trafficking, smuggling from Libya to EU» (<https://www.dw.com/en/russias-role-in-trafficking-smuggling-from-libya-to-eu/a-72274806>)

Antwoord 7

Dit bericht heeft mij bereikt. Rusland breidt zijn bestaande activiteiten en invloed in Libië al langere tijd gestaag uit. Deze ontwikkeling lijkt sinds de val van het Assad-regime in Syrië door te zetten. De smokkelroutes van wapens, drugs en mensen zijn complex en ondoorzichtig, maar kunnen door deze geïntensiveerde Russische inzet worden versterkt. Nederland blijft de situatie nauwgezet monitoren.

Vraag 8

Met al het voorgaande in het achterhoofd, staat u daadwerkelijk nog achter uw besluit om de ambassade in Tripoli te sluiten? Zo ja, vindt u de actuele ontwikkelingen dan niet bijzonder zorgwekkend?

Antwoord 8

Het kabinet heeft, in lijn met de bredere bezuinigingsmaatregelen op het postennet, besloten om de ambassade in Libië te sluiten. Dit zware besluit is genomen na zorgvuldige afweging van verschillende factoren, waaronder de operationele kosten van de ambassade inclusief de hoge kosten voor beveiligingsmaatregelen ter bescherming van ons personeel. De situatie in Libië op het gebied van migratie en veiligheid blijft voor Nederland van groot belang. Het kabinet erkent bovendien de zorgen over de mensenrechtensituatie in het land. Hoewel de diplomatieke aanwezigheid in Libië wordt beëindigd, behoudt Nederland de diplomatieke betrekkingen en samenwerking, en blijven we ons ook zonder permanente diplomatieke presentie in Tripoli inzetten om Nederlandse belangen te behartigen en zorgen te adresseren. De precieze invulling van deze samenwerking wordt op dit moment verder uitgewerkt.